

فاجعه کنونی بکجا خواهد انجامید؟

تلاش‌های تب‌آلود بمنظور بهره‌برداری از کانون‌های تشنج
دروغ حاضر بحثی از افول دموکراسی اصلن وجود ندارد

از احساسات منفی باید دوری جست و برخشم و ترس فایق آمد
افراد پشت نقاب و برتر بینی و خود شیفتگی را باید شناخت
مؤثریت شرایط زندگی بر شخصیت شهروندان کشور
خودبزرگ بینی و عزت نفس شکننده افراد

فاجعه یک اتفاق غیر منتظره که سبب کشته شدن بسیاری از شهروندان یک کشور گردیده و خسارات زیادی را بدنبال داشته باشد. یک واقعه فاجعه بارناگهانی و جمعی تجربه شده ناشی از بلایای طبیعی یا تعارضات انسانی، بگونه نمونه اقدامات تروریستی محسوب می‌گردد. فاجعه یک اتفاق غیر منتظره بوده که سبب ساز وضعیت بسیار بد و بروز مشکلاتی می‌گردد. فاجعه را بگونه زیرنیز تعریف نموده اند: اتفاقی که منجر به آسیب شدید یا منتج بمرگ شود. یک اتفاق ناگهانی که خسارات زیادی ببار می‌آورد. فاجعه به مفهوم سختی، اندوه، بلا و مصیبت نیز تعریف گردیده است. فاجعه یک اختلال جدی است که در مدت زمان کوتاه یا طولانی مدت اتفاق می‌افتد و منجر به خسارات گسترده انسانی، مادی، اقتصادی یا زیست محیطی می‌شود که فرا تر از توانایی جامعه آسیب دیده در مدیریت منابع خود است. کشورهای در حال توسعه بالاترین هزینه را هنگام وقوع یک فاجعه متحمل می‌گردند. بیش از ۹۵ درصد از کل مرگ‌های خطرناک و نابهنگام در کشورهای در حال توسعه اتفاق می‌افتد. تلفات ناشی از خطرات طبیعی در کشور های یاد شده ۲۰ برابر بیشتر از کشورهای توسعه یافته و پیشرفته می‌باشد.

بحث کنونی را از اینجا و چنین باید آغاز نمود که تحلیل‌گران چنین می‌پندارند که آرمان‌گرایی‌های ایدئولوژیک، در نوع خود زمینه شکست نظامیان پنتاگون و هم‌پیمانان شان در افغانستان را فراهم نمود، چه، بعقیده آنها اداره و اشنگتن از جامعه افغانی و مشخصات منحصر بفرد آن تصور نادرستی داشته و بگونه کلیشه‌پی وارد کارزار درگیری‌های مسلحانه در افغانستان گردیدند که عملکرد اینچنینی زمینه‌های شکست سیاست خارجی آنکشور را فراهم نمود. بعقیده بسیاری از دست‌اندرکاران مسایل و قضایای مربوط بکشور عزیز ما، ایالات متحده بسرزمین افغانستان از دریچه آرمان‌گرایی و از دیدگاه ایدئولوژیک نگاه می‌کردند. بخاطر داریم که نظامیان یاد شده در امتداد سال ۲۰۲۱ ترسایی باعجله و شتاب به ترک سرزمین و اراضی متعلق بکشور عزیز ما میادرت ورزیدند، بنحویی که خاطرات تاریخی شکست نظامیان امریکایی در ویتنام را در اذهان تداعی نمود. چه پرسونل امریکایی از پشت بام‌ها توسط هلیکوپترها به محلات مورد نظر انتقال داده شدند. همچنان یاددهانی بعمل می‌آید که با وجود ناکامی‌های اطلاعاتی در مورد توانایی‌های "طالب" ها، ایالات متحده از نقطه نظر دیپلماتیک نیز باشکست مواجه گردیده، از عهده شناخت جامعه افغانی عاجز مانده و همچنان از نیات و اقدامات دول کشورهای همجوار افغانستان که بگونه مخفیانه با گروه‌های شورشی هم‌دردی و هم‌کاری می‌نمودند، کاملن چشم پوشی نمود. نباید شهروندان کشور عزیز ما بدلیل بقدرت رسیدن "طالب" ها، تنبیه گردند. گزارش‌های بنشر رسیده در زمینه ارزیابی‌ها بین‌المللی در مورد چگونگی اوضاع در کشور عزیز ما کاملن بدبینانه می‌باشد. اما واقعیت امر اینست که بی‌ثباتی مالی و اقتصادی سر تا پای کشور را فرا گرفته، کمبود مواد غذایی، تغییرات اقلیمی، آفات و بلایای طبیعی، ممنوعیت اشتغال بانوان، منع تداوم آموزش و تحصیلات متوسط برای دختران و اعمال خشونت آمیز علیه نماینده‌های برخی از شهروندان کشور، پدیده‌های ناکارآمد باقیمانده از رژیم قبلی، پس منظر حکومت مطلقه، در سرآشویی قرار گرفتن اقتصاد کشور و... را می‌توان از واقعیت‌های دردناک حیات اجتماعی کشور، بویژه در امتداد نیم‌سده پسین محسوب نمود. بر بنیاد بررسی‌های سازمان ملل، اگر قبیلن بتعداد ۶ میلیون تن از شهروندان

کشورما بکمک های بشردوستانه نیاز داشتند، در شرایط و وضعیت حاضر، رقم یادشده به ۲۸ میلیون تن بالغ می گردد. در شرایط و وضعیت اینچنینی، سازمان ملل صرف قادر گردیده تا ۵،۰ میلیارد دالر از ۴،۵ میلیارد دالر مورد نیاز را بمنظور اجرای عملی برنامه های بشردوستانه جمعآوری نماید. واقعیت امر اینست که بویژه در امتداد زمانی حاکمیت "طالب" ها، اقتصاد کشور با مشکلات و نابسامانی های گسترده ای مواجه میباشد که وضعیت اینچنینی بویژه در امتداد زمانی سه دهه پسین کاملن مغلق و پیچیده بوده و در نوع خود بی سابقه پنداشته می شود. یاددهانی بعمل می آید که بگونه نمونه، در مدت زمان ریاست جمهوری اشرف غنی، سه چهارم بودجه دولتی توسط کمک های خارجی تأمین می گردید. در شرایط و وضعیت حاضر، تکانه هایی درمجموع اقتصاد کشوروارد گردیده است. مقامات مسوؤل کنونی در کشور توانستند مالیات را جمعآوری نموده و به خزانه دولت بریزند. مبارزه با قاچاق و جلوگیری از افزایش بهای مواد غذایی و آغاز اقداماتی را علیه فساد در کشور آغاز نموده، جریان تبادل ارز خارجی را نظارت نموده و بارانه کمک ها و مساعدت های مادی به فقیرترین اقشار شهروندان کشور نیز مبادرت ورزند. در امتداد سال ۱۴۰۰ خورشیدی، بخش های قابل توجهی از محصولات خشخاش را از بین برده و در نتیجه، تجارت غیر قانونی مواد یادشده نیز کاهش حاصل نموده و دهقانان کشور نیز بتدریج به کشت و زرع محصولات دیگری مبادرت ورزیدند. اما باوجود اینهمه، ساده لوحانه پنداشته می شود که با توجه بمشکلات اقتصادی در کشور، درآمدهای عاید از تجارت مواد مخدر را بگونه کامل بسویی گذاشته و از کنار آنها منفعت های هنگفت بدست آمده از قاچاق مواد متذکره بسادگی بگذرند. برخی از کارشناسان غربی معتقدند که اوضاع امنیتی در اراضی متعلق بافغانستان بسیار بهتر از مدت زمان حضور نیروهای ائتلاف در کشور می باشد. عملکرد های ویژه حاکمیت جدید در کشور، بگونه باورنکردنی، رقیب و دشمن قبلی ایالات متحده را بمثابة شریک "فعالیت های ضد تروریستی"، بویژه در امر مبارزه با "دولت اسلامی" (داعش) مبدل نمود.

عوامل رهبری مرکزی "القاعده"، عملن در کشور عزیزما موجودند، اما بر بنیاد اظهارات مقامات "طالب" ها، آنها عوا مل متذکره تحت نظارت اداره های مجری قانون در کشور می باشند. قابل یاددهانی پنداشته می شود که بدلیل پناه دادن گروهای شورشی و اطراق نمودن سایر دسته بندی های تروریستی در اراضی متعلق بکشورما، از حاکمان کنونی در کشور مشکورو شکرگزار می باشند، چه، حتا تصور پناه دادن آنها در کشور دیگری از جهان ناممکن بنظر می رسد. بخش های استخباراتی غربی انتظار ندارند که "القاعده" با بکارگیری از اراضی متعلق بافغانستان بمنظور سازماندهی و اجرای حملات تروریستی بکشورهای دیگر استفاده نماید. اما بخاطر ما باشد که "طالب" ها بر بنیاد توافقنامه دوحه در سال ۱۳۹۸ خورشیدی، بر تعهدات شان مبنی بر خنثا نمودن تهدیدها علیه ایالات متحده و هم پیمانان آن کشور، در بسا بخش های مورد نظر، عمل نموده اند.

اما در مورد چگونگی حقوق و آزادی های بانوان کشور که با مقررات دست و پاگیر "طالب" ها، عملن از زندگی اجتماعی در کشور حذف گردیده اند، بایست متذکر گردید که با وجود اینهمه، بر بنیاد گزارش های موجود و طبق اظهار نظرهای شاهدان عینی، بانوان کشور بگونه مخفیانه ای، در بخش های مورد ضرورت، از جمله مراقبت های بهداشتی و در سازمان های غیردولتی، از جمله در آژانس های سازمان ملل، بکارگماشته شده اند.

قابل تذکر پنداشته می شود که چگونگی وضعیت در کشور عزیزما از سال ۱۴۰۰ خورشیدی بدینسو، بدون تغییر قابل ملاحظه ای همچنان بر ووال قبلی و بدون اندکترین تغییری باقی مانده است، اما باید پذیرفت که ثبات و موثریت وضعیت موجود و تداوم آن با مشارکت بین المللی، بیشتر و بهتر تضمین می گردد. بر بنیاد همین واقعیت است که "طالب" ها بیش از پیش روابط و مناسبات شان را با قطر، امارات متحده عربی، ترکیه، روسیه، چین، هند و کشورهای دیگر تحکیم می بخشند.

گزارش هایی نیز موجود می باشد که گویا برخی از تلویزیون های شخصی و انفرادی، مجموعه ای از برنامه های آمو زشی برای کودکان را پخش و نشر می نمایند. بسیاری از مناطق و محلات شهری کشور که به انترنت دسترسی دارند، کلاس های آنلاین را از آن طریق تعقیب می نمایند، اما رهبران "طالب" ها چشمان شان را از مشاهده واقیعت ها می بندند. زیرا بخوبی آگاه اند که دختران رده های بالایی و بخش های فوقانی گروه یادشده در کشورهای دیگر از جمله در دویی و کشورهای دیگر بادهامه تحصیل و آموزش می پردازند.

اما باید پذیرفت که میان کابل و کندهار و بویژه تناقض و دوگانگی در مجموع محافظه کاران موجود بوده و هر کدام بنوبه خویش تفسیرهای منحصر بفردی از موازین شریعت را موعظه می نمایند. عملگرایان اما خواهان برسمیت شناختن حاکمیت آنها از جانب جامعه بین المللی می باشند. جامعه جهانی بگونه همه جانبه ای چگونگی اوضاع را تحت نظر

دارد، اما هیچکسی اصلن نمی تواند پیشبینی نماید که گردانندگان کنونی کشور بکدام جهت در تکاپومی باشند. بخاطر ما باشد که در صورت معکوس و فروپاشی اقتصادی و حدوث تکوین فاجعه انسانی، بخودی خود، اسباب بی ثباتی فراهم خواهد گردید که به گسترش بنیادگرایی در جامعه منجر گردیده و در نهایت امر، منتج به رشد تروریسم و ایجاد تنش هایی در سراسر منطقه گردد.

پرسشی باین شرح مطرح می گردد که اگر سیاست انتخاب شده توسط غرب برای حاکمیت کنونی در کابل منجر بایجاد و تکوین تغییرات مثبت در داخل کشور نگردد، آیا ارزش آنرا دارد که شهروندان کشور عزیز ما را بدلیل اینکه "طالب"ها در رأس قدرت اند، مجازات نموده و مورد مواخذه قرار داد؟

تذکر این مسأله را نباید فراموش نمود که بر مبنای اظهار نظرهای دست اندرکاران مسایل مربوط بکشور عزیز ما، تقاضای سازمان ملل بمنظور وسعت بخشیدن تعامل با افغانستان بهیچوجه بمفهوم برسمیت شناختن حاکمیت "طالب"ها محسوب نمی گردد.

اما در مورد معضلات اجتماعی - اقتصادی، برقراری و تحکیم صلح و ثبات در کشور، بایست یاددهانی بعمل آید که کشور عزیز ما افغانستان مدرن، اهمیت ژئواستراتژیک و ژئوپولیتیکی خود را از دست نداده است، بویژه با توجه به منابع سرشار و متنوعی که بویژه دول کشورهای همجوار منطقه بی بآنها نیاز فوق العاده ای احساس می نمایند. راه حل و فصل صلح آمیز قضایای موجود کشور ما، در کنار سلسله مسایل موجود، با اقدامات هماهنگ کشورهای آسیایی بویژه به چگونگی عملکرد کشورهای همجوار در حل و فصل مشکلات و معضلات اجتماعی - اقتصادی و قومی افغانستان بستگی دارد.

بخاطر ما باشد که قلمرو و اراضی کشور عزیز ما که عمدتاً با موجودیت سلسله کوه های سربلک کشیده و صعب العبور مشخص می گردد، بخش های وسیعی از شهروندان کشور را از هم مجزاً نموده که باین بنیاد هنوز هم که هنوز است، تفاوت های قابل توجهی نه تنها در زبان و فرهنگ، بلکه در توسعه اجتماعی اقتصادی آنها نیز بمشاهده می رسد. سلسله کوه های هندوکش که در سراسر کشور ما از شمال شرق تا جنوب غرب امتداد دارد که بنحوی می توان آنرا بمثابة حدفاصل بین مناطق پهن تون نشین و سایرملیت های موجود باهم برادر در کشور محسوب نمود.

بنابراین و در نهایت امر نباید فراموش نمود که کشور عزیز ما افغانستان در یک دور باطل قرار دارد. از یکسو، بمنظور ایجاد محیط امن و استقرار صلح و امنیت سراسری در میان شهروندان تقسیم شده کشور، حاکمیت "طالب"ها باید به توسعه اقتصاد همت گماشته و در جهت ارتقای سطح زندگی شهروندان کشور تلاش بخرج دهد. چنین تلاش ها نباید به ولایت ها و مناطق جداگانه کشور محدود گردد. از جانبی بمنظور ایجاد شرایط و وضعیت مطلوب اقتصادی، ابتدا لازمی بنظر می رسد تا وضعیت امنیتی کشور بیشتر تحکیم بخشیده شده، فضای جذاب سرمایه گذاری ایجاد گردیده، کمبود منابع مالی و وابستگی شدید به درآمدهای ناشی از کمک ها و مساعدت های کشورهای اهداکننده خارجی، دولت ها و حاکمیت ها را مجبور می نماید تا میان رفاه اقتصادی و امنیت، یکی را انتخاب نمایند. بنابراین، قبل از موارد دیگر در این مورد، اصل امنیت در صدر اهمیت قرار می گیرد، بویژه در کشوری مانند عزیز ما افغانستان که در آن در امتداد زمانی چندین دهه درگیری های مسلحانه تداوم حاصل نموده و همین اکنون بسیاری از دسته بندی های تروریستی در اراضی متعلق بکشور عزیز ما عملن موجود بوده و جامعه نیز بگروه های بی شمار و گونه گونه تقسیم گردیده است که در وضعیت اینچنینی، اصل تبعیت از مرکز آهسته آهسته رنگ باخته و با وجود نتایج بدست آمده از کمک ها و معاونت های مالی جامعه جهانی، شرایط و وضعیت عمومی در کشور همچنان بی ثبات بوده، اقتصاد کشور در سراسر اشیبی سقوط قرار داشته، سطح نازل سرمایه گذاری و وابستگی شدید به کمک ها و اعانت های خارجی در عذاب می باشد.

یکشنبه ۴ ماه سنبله سال ۱۴۰۳ خورشیدی برابر با ۲۵ ماه اگست سال ۲۰۲۴ ترسایی